

TELEGRAFUL ROMANU

Nr. 50. ANULU XIV.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 26 Iunie (8 Iuliu) 1866.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Ca 30 Iunie se gata abonamentulu acelu DD. prenumeranti ai „Telegrafulu Romanu“, cari abonasera pe jumetatea de anu Ianuariu—Iunie, seu pe patrariulu alu doilea Aprile—Iunie. Editur'a invita la abonamentu nou pe a dou'a jumetate de anu, adeca pe semestrulu Iuliu—Decembre 1866.

Pretiulu abonamentulu pe o jumetate de anu e:

Pentru Sabiu 3 f. 50 xr.; pentru districte si provinciile monarchiei austriace 4 f.; pentru Principatele romane unite si strinatate 6 f.— Pe unu patrariu de anu 1 f. 75 xr., 2 f., si 3 f. v. a.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni ani se tramite francate, — adresandu-le deadreptulu la

Editur'a „Telegrafulu Romanu“ in Sabiu.

ad 24,241.—1866.

Proclamatune

spre priimirea de ostasi bolnavi si vulnerati din armat'a c. r. in ingrigire privata.

Din preinaltulu manifestu emis in 17 Iunie 1866 prin Majestatea Sea c. r. apostolica, a vediutu si poporulu Transilvaniei necungurabilitatea resbelulu celui mai crudelu care deja s'a si inceputu, precum si recunoscerea pregratiusa a intentiunilor nobile de sacrificii, pe care ale aduce se grabesce intrég'a populatiune din tota monarchi'a, spre usurarea reulu si ajutorirea bravei armate la acoperirea cerintieloru ei.

Tractarea regulata plina de iubire fatia cu soldatii bolnavi si raniti, fiindu un'a din cele mai d'antai cerintie ale armatei, cere in gradulu celu mai mare atentiunea regimulu si cea mai latita voia la aducerea de sacrificii din partea populatiunei.

Regimulu a facutu prin ministeriulu c. r. resbelu cele mai mari pregatiri ca sa se stabileze ospitaléle militari de lipsa pentru câmpu si sa se largesca cele ce au fostu in tempulu de pace, si a mijlocitu ca sa se transportedie in continuu si fara intrerumpere delanga câmpulu bataliei ostasi raniti si bolnavi din armat'a c. r. si in regiuni mai departate.

Totusi acést'a ingrigire precauta nu ne asigura din destulu ca aru fi de ajunsu cerintieloru intetite prin eventualitatile viitoare, deca cugetamu la cele doue armate mobilisate mari si la dimensiunile cele mari, care le póte luá resbelulu in nordu si sudu deja inceputu — precandu totu asiá jace in interesulu populatiunei ca si in celu alu administratiunei de statu, ca spre scopulu impedecarei devastatiunilor escate prin bóle si epidemii care ca unu resultatu alu eventualitatiloru de resbelu, cu multu mai tare intrecu, dupa dovada istoriei resbeloru mai de multu — numerulu si insemnatarea perderiloru suferite inaintea inimiculu sa se ajutoredie administratiunea armatei cu tote acele mijloce, care suntu de lipsa dupa esperiintiele facute in acést'a privintia, atatu spre binele armatei, catu si spre scutirea populatiunei contra latrei bóleloru epidemice, care deca s'aru gramadi unu numeru de militari morbosi premare, pre usioru potu causá ingrigiri.

Acestu resultatu se póte ajunge numai prin cea mai curenda departare a soldatiloru morbosi si raniti dela câmpulu bataliei, si prin o astufeliu de repartiare potrivita, subventionare si nutrire, deca voru fi gat'a deosebitele comunitati, corporatiuni, asociatiuni, institutiuni si alti privati ai tierei, considerandu pericolele cele mari cari in lips'a mijloceloru de ajunsu lesne se potu nasce — a radica acomoda si sustine comoditati pentru morbosi, seu a primi in propri'a loru ingrijire unulu, seu mai multi soldati morbosi seu raniti, seu se voru obligá dupa putinti'a mijloceloru la gratificarea medicamenteloru seu la efeptuirea ajutoriulu medicalu.

Legaturile intime care de tote partile lega pe locuitorii acestei tierei cu aparatori patriei in a caroru sire se afla atati'a fii eroi ai ei contedia cu tota confidinti'a la unu ajutoriu din respoteri.

Deci se recomanda tuturor locuitoriloru acestei tierei, ca cu cea mai mare caldura sa se participedie in unu numeru catu se

póte de mare la acést'a intreprindere, prin care, considerandu a-cee'a impregiurare, ca administratiunea militare va purta cea mai mare grija, ca dupa potintia sa se considere la repartirea si tramitarea bolnaviloru si ranitiloru, relatiunile personali a loru, fatia cu rudeniele loru — cu deosebire sa se póta efeptui prin cei mai deaprobe scumpi ai loru alinarea suferintieloru loru.

Guvernulu regescu speredia in aceea asteptare, cumca populatiunea acestei tierei nu va lasa nefolosita acést'a ocaziune de mare necesitate, spre a efeptui la binele armatei c. r. precum si la apurarea poporulu, si a rectificá din nou in unu modu catu se póte mai splendidu eroitatea cea basata pe trecutu.

Tote contribuirile si sacrificiele de feliulu acest'a, se voru publicá deobsce si se voru aduce si la cunoscinti'a preinalta.

Dela guvernulu regescu alu tierei.

Clusiu in 27 Iunie 1866.

Crenneville.

Onoratele redactiuni a foiloru romane suntu rugate cu onore a dá in respectivele sele diurnale urmatoarei provocatiuni:

Catra P. T. D. D. membrii ai Asociatiunei transilvane romane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu!

Dupa ce adunarea generala a Asociatiunei transilvane romane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu, tinuta la Abrudn in 28 si 29 Augustu 1865 a determinatu ca Adunarea aceleiasi Asociatiuni pentru anulu curente sa se tina in Alb'a-Iuli'a (Carlsburg) la 27, 28, si 29 Augustu (c. n. R.) a. c., subscrisulu comitetu alesu si constituitu are onore de a provocá prin acést'a pre toti P. T. D. D. membrii ai prelaudatei Asociatiuni, ca doritorii si volitorii de a participá la Adunarea generale din acestu anu a Asociatiunei sa binevoiesca a se adresá prin scrisori francate post restant catra subsemnatulu comitetu multa puna in 8 Augustu (27 Iuliu) 1866 ca sa fia pusu in stare de a se putea ingrigi de tempuriu pentru cuvenit'a primire si incuarterare a P. T. D. D. membrii incóce venitori.

Alb'a-Iuli'a 3 Iuliu 1866.

Comitetulu pentru bun'a primire din Alb'a-Iuli'a Augustu de Papp m. p. Presiedinte.

Eveneminte politice.

Sabiu in 25 Iunie.

Evenemintele se urmeza acum pe neasteptate. Mai la vale are publiculu nostru depesiele despre resbelulu dela media nopte a imperiulu. Aici damu alte depesie publicate eri in „Htzg“:

Vienn'a 5 Iuliu. „Wiener Abendpost“ spune:

Deja dinainte de batalia din 3 a. c. s'a recercatu imperatulu francesiloru din partea regimulu austriacu pentru mijlocirea unui armistitiu intre Austri'a si Itali'a, pentru ca prin acést'a sa se faca possibila impreunarea trupeloru austriace din Itali'a cu armat'a de nordu. Imperatulu francesiloru a mersu si mai departe cu buuavointi'a sea de a corespunde dorintiei regimulu austriacu in nisuinti'a, de a vedé in Europ'a pacea restituita, fara de a fi fostu recercatu in privinti'a acést'a din parea Austriei directu seu indirectu, oferindu servitiile sele cele bune pentru mijlocirea unui armistitiu si intre Auctri'a si Prussi'a. Oferirea cea loiala a imperatulu fu primita din partea Austriei.

Parisu 5 Iuliu. Monitoriulu de astadi spune: Unu evenimentu momentuosu s'a ivitu astadi. Imperatulu Austriei preda Veneti'a, dupa ce s'a pastratu onorea armeloru in Itali'a, imperatulu francesiloru si primesce mijlocirea acestui'a pentru restatorirea pacei. Napoleonu s'a grabitu a corespunde acestei provocari si indatu s'a adresatu catra regii Prussiei si Italiei pentru mijlocirea unui armistitiu.

Altu tel. de adi: Vienn'a 6 Iuliu (oficialu) LMC. Gablenz este tramisulu in cortelulu generalu alu prussianiloru pentru incheierea unui armistitiu de siese septemani.

Din Parisu se scrie dela 1 Iuliu, ca contele Walewski

au închisus ședințele corpului legislativ cu o cuventare, în carea dice: Ne vomu despartî spre a duce de nou în despartiminte (departements, districte) espressionea încrederei noastre în întielep-ciunea conducătorului destinelor Franciei. Permetemî sa-mi esprimu siguritatea mea, ca noi în anulu viitoriu ne vomu aduná avendu consunantia deplina de ideisî intentiuni, fiindu gal'a totodata a dá Imperatului și țierei chizasiî noue de supunerea și patriotismulu nostru. —

„Patrie“ deminte scirile despre armarea și pregătirile de marina la Toulon. De alta parte scrie aceeași foia, ca tramisii Romani-ei, Costaforu și Boerescu, avura onórea a fi primiti în audientia de Imperatulu.

Constitutiunelulu dela 3 Iuliu scrie: Franci'a nu au avutu motive de a se anesá la pasiunile ce vréu resbelulu. Imperatulu nu au cautatu resbelulu, elu nu primesce nici ans'a unui resbelu pentru Franci'a, dara elu nu va lasá, ca invingatoriulu sa-si ascrie folóse, cari aru fi potrivite de a schimbá starea Europei, pentruca acele (folóse) aru aduce nelinisciri noue. Se aru cere motive ponderóse pentru cá imperatulu sa fia induplecatu de a intrevení; ori care in sa aru fi invingatoriulu, acela va invetiá destulu din resbelu, pentru cá sa se téma, ca prin provocarea drep-teloru susceptibilitáti ale Franciei sa espune la o lupta (cu acést'a).

Corespondintiele Monitoriului de sér'a sosite din Prussi'a constatéza, ca prussianii au de a multiamí cea mai mare parte a invingerilor lor, pusciloru ce se încarca pre din apoi. Bravur'a soldatiloru austriaci este recunoscutá chiaru și de rapórtelile oficiale prussiane și cu deosebire bravur'a oficieriloru. Und es'a pututu apropiá trupele la lupta cu arma blanca (peptu la peptu) acolo au ramasu totde-n'a austriaci invingetori. Si cavaleri'a cea escelenta austriacanu putea sa-si desvólte virtutea sea, pentruca cea prussiana o primea totudéun'a cu carabinele (zundnadel) ei din departare. —

Din B r u s s e l a suntu sciri inca dela 29 Iuniu, dupa care contele Mulinen duce la Parisu o nota din partea Austriei, privitóre la cestiunea italiana, carea esprima speranti'a de o întielegre în privinti'a Italiei.

L o n d o n. Ministeriulu lui Derby dupa multa truda totusi e gata. Elu insusi e ministr. primariu, Disraeli tesaurariu, Peel resboiu, Stanley esterne, Valpole interne, Carnavon coloniele, Pakington marina, Northcote comerciu, Granborne India, Chelmsford cancelariu. —

Din S p a n i ' a aflámu ca esecutiunile pedepsei de mórte ce erau sa mai urmedie s'au sistatu. La acést'a sistare au contribu-itu reprezentantii Franciei, Angliei și stateloru unite nordamericane, cari au intrevenu la regimulu spaniolu și au cerutu sistarea omoruriloru, apelandu la umanitate.

Din C o n s t a n t i n o p o l e se spune, ca referintiele între Pórta și Petersburg suntu cá nici odata de bune. Marele veziru Fuadu, carele este depusu, nu erá bine vedintu la St. Petersburg, și indata dupa ce se departá acést'a din postulu seu, și Gorceacofu și gen. Ignatievu tramisulu Rusiei la pórta, capatara ordinulu celu mai inaltu alu imperatiei sultanului.

Din S e r b i ' a suntu sciri private, cari spunu, ca regimulu serbescu tocm'a a primitu 20,000 puscii preste Baziasiu=Smederevo, mai departe ca a tocmitu alte 20,000 în Vienn'a și alte 20,000 au sa se sosésca preste Dubravica.

Despre R o m a n i ' a aflámu sciri de totu diverse. Pre candu a-firma mem. dipl. ca turcii nu voru ocupá Romani'a, pre atunci altele spunu, ca lui Ion Ghic'a nu i-aru fi succesu de a câstigá recunóscerea pentru principele Carolu. Intárdierea intrárei turciloru e de a se ascrie mai multu nevoiei de bani. Dlu Ignatiev trami-sulu rusescu la pórta otomana este stáruitoriulu celu caldurosu, carele recomanda neintreruptu intrarea turciloru în Romani'a. O-mer pasi'a sa si fia la Rusciucu și are sa se puna cátu mai în graba în fruntea a 30,000 de soldati bine echipati.

Nu sciú a cátea óra cetimú acum cá de siguru, ca turcii in-tra în Romani'a si ca cestiunea acést'a de interventiuone este deja regulata între pórta și cabinetulu de St. Petersburg.

Principele Carolu au fostu de au cercetatú Tergovistea. „Tr. Carp.“ afirma ca Domnitoriulu a fostu fórte multiamitu de cele a-fiate acolo si ca totu acolo vrea sa asiedie și fundari'a și arsenalulu. „Vechi'a capitala a Romaniei se va fortificá a trei'a óra.“ —

Din câmpulu resbelului.

L a m é d i a n ó p t e. Hrm Zig. dela 5 Iuliu aduce urma-tórele telegrame:

I. Vienn'a 4 Iuliu. Eri a fostu o batalia între Iosefstadt și Königgrätz, carea au duratu pâna la 2 óre dupa amédi și erá în favórea nóstra. Mai tardiu ne precumpani inamiculu și furámu respinsi. Cortelulu generalu în Swiniarek pe drumulu cátra Hohen-mauth. L. d. MC. Degenfeld este denumitu comandante alu sian-tiuriloru dela Florisdorfu (lânga Vienn'a Red.). Regele Sassoniei au sositu aici.

II. Unu telegramu alu FZM. Benedek cátra Majestatea Sea suna:
Hohenmauth 4 Iuliu 1866 3 óre dimineti'a. Dupa o lupta

brilanta mai îndelunga de 5 óre a armatei întregi și a Sassoni-loru în pusețiunea cea parte sianțiuita dela Königgrätz cu centrulu în Lippa, i succese inamiculu, fára de a fi observatu de noi, sa se posteze în Chlum. Tempu ploiosu tínu fumulu de pulvere pre pa-mentu, asiá încátu ori ce prospectu siguru erá cu neputintia. Favoritu de asta împregiurare, contrariulu i succese a inaintá pâ-na la Chlum unde erá pusețiunea nóstra. Atacati de acolo în có-ste și în spate cu ímpetnositate, trupele cele mai de aprópe se clatinara și prelânga tóte încordárele, nu se potú împedecá retrage-rea. Acést'a urmá mai antáiu incetu, se iutiá in sa în acea mesura în carea ímbuldiá inamiculu, pâna candu se retrase totulu preste po-durile resbelice ale Elbei, precum și pâna la Pardubitz. Perderea nu se póte sci inca, de buna séma însemnata.

III. Vienn'a 4 Iuliu. Dupa sciri sigure generalii Clam-Gal-las, Henikstein și Krismanic suntu dati în judecat'a de resbelu.

Se vorbesce despre negociári cu Franci'a pentru predarea Venetiei.

Mensdorf calatoresce astadi în cortelulu armatei de nordu.

IV. Vienn'a 4 Iuliu. Lui Benedek i s'a luatú comand'a ar-matei, generalulu de cavaleria, Clam Gallas, șiefulu de statulu ma-joru alu armatei de nordu Henikstein și generalulu Krismanic se chiamu la Vienn'a inaintea unui tribunalulu de resbelu. Mensdorf petrecutu de adjutantulu de aripa Fejérvári s'a dusu la cortelulu generalulu alu armatei, sa caute de starea armatei și sa refereze în privinti'a acést'a. Se vorbesce, ca Napoleonu aru fi fácutu propu-nera: Austri'a sa tína Boemi'a, da pentru acést'a Veneti'a. Prussi'a tíne Schleswg-Holstein. Puterile beligerante nu potú pre-tinde despágubire.

Diet'a Ungariei despre afacerile comune.

Parerea subcomitetului comisiunei de síesedieci și șepté.

1. Legatur'a ce esista dupa lege de o parte între țierele co-rónei unguresci, eara de alta parte între celelalte țieri și provincie ale Majestatei Sele, se baséza pre sanctiunea pragmatica.

2. Acestu tratatu fundamentalu solenu, satorindú dreptulu de successiune la tronu a liniei femesci din cas'a habsburgica, a dechiaratu totu-odata, ca acele țieri și provincie cari întru întielesulu stabilitei ordinei de successiune stau subt unu domnitoriú comunu, trebuiescu posiedute la olalta nedespartítu și nedesbinatu. În urm'a acestui principiu dechiaratu apriatu, securitatea comuna, aperarea și sustinerea acesteia cu puteri împreunate, e astfelu de îndetorire comuna și reciproca, carea se deriva deadreptulu din sanctiunea pragmatica.

3. Dar pre lânga acést'a îndetorire stabilita, sanctiunea prag-matica a legatu apriatu și acea conditiune, ca nedependinti'a con-stitutiunale a Ungariei, privitóre la dreptulu publicu și la admini-stratiunea interna, sa se sustina nevatamata.

4. Deci aceste dóue prncipie fundamentali trebuie sa le luámu de o potruva în consideratiune la otárire a acelorú relatiuni, cari pre Ungari'a o intereséza în comunu cu celelalte țieri ce stau sub dom-ni'a domnitoriului comunu. Si precum de o parte Ungari'a în tre-cutu, asiá și în venitoriu, pururea va fi gal'a a ímplini tóte ace-lea, ce conformu sanctiunei pragmatice se receru neaperatu la a-perarea și sustinerea cu puteri împreunate a securitatei comune: asiá de alta parte nu póte primí asupra si atari deobligári, ce pes-trecu acestu scopu, și spre ajungerea lui nu suntú neaperatu ne-cesarie.

5. Inainte de ast'a, încátu privesce pe Ungari'a, despre tóte cáte se referescu la numitele relatiuni a dispusu diet'a unguresca în contielegere comuna cu regele ungurescu, cá Domnitoriú absolutu alu celorlalte țieri de sub domni'a Sea, a dispusu cu putere absoluta despre interesele și afacerile acelorú țieri. — Dar acum'a întru întielesulu préinaltului cuventu de tronu, situatiunea s'a schim-batu esentialminte prin acea, ca Majestatea Sea „a indiestratu cu drepturi constitutiunali și celelalte țieri ale sale“, deci acele de acum nu le mai póte representá cu putere absoluta, și nu póte delaturá influinti'a lorú constitutiunale.

6. Aceste puncte de vedere subcomitetulu le-a consideratu de cinosura, candu amesuratu insarcinárei sele arata principiile fun-damentali, care dupa parerea se servescu la hotárire a relatiuniloru comune; și conformu acestoru principie compune planulu proiectu-lui ce ea se gáti. Dreptaceea punctulu seu de manecare în asta privintia e sanctiunea pragmatica, pre care atátu Maj. Sea în pré inaltulu cuventu de tronu; cátu și diet'a în mai multe adrese ale sele, o aretara cá punctu de manecare recunoscutu de comunu.

7. Dupa sanctiunea pragmatica domnitoriulu e comunu, încátu și corón'a Ungariei competiesce aceluasi domnitoriú care domnes-ce și asup'a celorlalte țieri; dar acést'a nu cere cá cheltuelile tinerei curtei domnitoriului sa fia de lipsa ale hotari în comunu. Scopulu aretatu în sanctiunea pragmatica nu pretinde astfelu de stabilire comuna, eara nedependintiei constitutiunali a Ungariei și inaltei autoritáti a regelui ungurescu cu multu convine mai bine, cá diet'a unguresca, la propunerea ministeriului respundietoriu un-

gurescu, sa voteze desclinitu cheltuielile tinerei curtei regelui ungurescu. Prin acest'a, nu se causeza, nici dauna nici vatamare de dreptu celor'a lalte tieri ale Maj. Sele. Deci votarea si raspunderea cheltuciloru tinerei curtei nu le putemu considera de afacere comuna.

8. Unu mijlocu pentru aperarea comuna si impreunata ce se deriva din sanctiunea pragmatica, e conducerea corespunditoare a afaceriloru esterne. Acesta conducere corespunditoare pretinde comunitate pentru acele afaceri esterne, cari privescu toate tierile ce stau sub domnia Maj. Sele. Deci aceste afaceri esterne si noi le consideramu de comune, si la cheltuielile acestor'a ce ce voru stabili in comunu, suntemu gat'a a contribui in proportiunea ce se va stabili in modulu cercuscrisu in punctele 20, 21, 22, 23 si 24 ce urmeza mai josu.

9. Alu doilea mijlocu de aperare comuna e armata si dispusetiunile ce se referescu la ea, cu unu cuventu afacerea de resbelu.

10. Considerandu toate ce le diseram mai susu desclinitu in punctulu alu 5, cugetamu cumca pentru comunitatea afaceri de resbelu trebuescu satorite urmatoarele, ca si principie.

11. Sustinendu-se nevatemala drepturile constitutionali de domnitoriu ale Maj. Sele in sfera afaceri de resbelu, toate cate se referescu la conducerea comuna si organizarea interna a militiei unguresci, se recunosee cumca se tinu de dispusetiuni comune.

12. Dar intregirea periodica a armatei unguresci si dreptulu de a vota recruti, satorirea conditionitoru votarei si a tempului de servitiu, precum si dispusetiunile ce se referescu la asiedierea militiei si la alimentarea ei, tier'a si le reserva sie-si pe baza legiloru nostre de pana acum, atatu in sfera legelatiunea catu si in cea de administratiune.

13. Tier'a dechiara mai departe, cumca regularea seu transformarea sistemii de aperare cu privire la Ungaria se pote intempla pururea numai cu convoirea legelatiunei unguresci.

14. Despre relatiunile, drepturile si datoritiile civili ale singurateciloru membri din milit'a unguresca, cari nu se referescu la servitiulu militaruu, despre acele va dispune legelatiunea unguresca si respective guvernulu ungurescu.

15. Cheltuielile toate ale afaceri de resbelu suntu comune astfel cumca proportiunea in care Ungaria va contribui la aceste cheltuielile se va stabili cu contielegere comuna, prin invoie reciproca dupa consultarea prealabile cercuscrisa in punct. 20, 21, 22, 23 si 24.

16. In cheltuielile comune de resbelu nu se voru socoti si acele cheltuielile ce tierile Maj. Sele cari se tinu de confederatiunea nemtiésca suntu detore a le purta ca membrii ai confederatiunei.

17. Afacerea finantiaria dorimu a o considera de afacere comuna intr'atata incatu voru fi comune acele cheltuieli, ce se voru face cu cause recunoscute mai susu de comune. Acest'a o aplicamu astfel, ca cheltuielile toate ce se receru la numitele obiecte sa se hotarésca in comunu, in modulu ce se va areta mai josu in paragrafi ce vorbescu de manipuliune: dar despre aruncarea si incassarea sumei ce cade pe Ungaria din aceste cheltuielile dupa proportiunea prescisa in punctele 20, 21, 22, 23 si 24, si despre raspunderea acestei sume la locul respectivu, va dispune adunarea Ungariei si ministeriulu ei respundictoriu, in modulu satoritu de punctele de mai la vale referitoare la manipuliune.

18. Ori ce alte cheltuieli de statu ale Ungariei le va hotari diet'a pe cale constitutionala la propunerea ministeriului respundictoriu ungurescu; acele, precum si veri ce alte dari ministeriulu ungurescu le incaseza si manipuleza, sub responsabilitatea propria cu eschiderea deplina a veri ce influintia straina.

19. Dar ce se atinge de contributiunile indirecte: dupa ce in casulu deca amendone partile acum'a seu in venitoriu aru afla cu scopu ca intre singuratecile tieri sa nu se infiintieze linie de vama seu de oprire, s'aru pute intempla: ca prin decisiunile unei parti sa se nemicésca venitele de felulu acest'a ale celei-lalte parti: deci diet'a unguresca e gat'a, ca prin invoiele comune se voru legá din candu in candu cu cealalta parte, sa satorésca astfel de principie, cari sa previna acesta casualitate. (Va urma.)

Protocolulu XX.

In anulu 1866 21 Maiu/2 Iuniu se tinu siediinta directorale a Asociatiunei nationale de Aradu sub presiediinta Dlu Ioann Berceanu presied. inter. in fiinta de fatia a Dloru membri directionali: Dr. Atanasiu Siandoru, Emanuilu Misiciu, Lazaru Ionescu, Ioann Goldisiu, mai tardiu Mironu Romanu; notariu Dionisiu Pascuti.

(Capetu din nr. trecut.)

171. Reporturile dlui Moise Boctianu colectante in Curticiu ddtulu 10 Maiu a. c. cumca dela membri Asoc. au incasatu 130 f. si au administratu 127 avendu inca de administratu 3 f. v. a. si cumca lui Ioann Nutiu invetiatoriu iau pusu terminu spre solvirea restantiei ca membru alu Asociatiunei.

S'au luat spre sciintia.

172. S'a celitu reportulu dlui economu alu Asoc. Emanuilu Misiciu ddtulu 7/19 Maiu 1866. prin care arata, cumca Ioann Moldovanu fostulu cursoru alu Asociatiunei nevoindu a primi mai departe cursoratulu pe langa plat'a defipta acum, au primitu dela 1 Maiu a. c. pre Nicolau Avramu preparandu in anulu II.

Determinatu. Se ia spre sciintia si Nicolau Avramu e primitu de cursorulu directiunei Asociatiunei.

173. Se ceti reportulu dlui Iosifu Belesiu Colectante in Simandu dtulu 4 Maiu a. c. cu care incunoscintieza cumca d. Iosifu Susanu pretoru, fostu membru alu Asociatiunei a reposatu, insa oblegamintele sale anuale le-au solvitu; Dumitru Dunc'a ofcialu, s'au dusu din partile acele.

Determinatu. Se ia spre sciintia si va fi de insemnatu in protocolulu capitalu.

D. Lazaru Ioanescu avocatulu Asoc. reporta cumca: cas'a asasinatului Iov'a Cresticiu odinioara proprietariu in Siri'a, o au datu in arenda pe unu anu, si adeca dela 1 Iuniu 1866 pana in 30 Aprile 1867. pentru 200 fl. v. a. unui evreu anume, Werner Lipot si au primitu dela densulu 50 fl. rat'a obvenitoare pe 1/4 de anu inainte.

Determinatu: Se ia spre sciintia.

174. Totu dsa avocatulu Asoc. cere imputerire ca semenaturele reposatului, precum grálu, orsulu si legumele din gradina sa le pota vinde in folosulu Asociat. nepotendu-le acele administrá Asoc. fara de daunarea sea.

Determinatu. Domnulu avocatulu Lazaru Ioanescu este imputeritu a vinde tote semenaturele si legumele reposatului Iov'a Cresticiu in folosulu Asociatiunei.

175. De orece testamentulu reposatului d. Iov'a Cresticiu suna cumca: tota averea lui sa se venda, datoriele si testatele sa se solvésca, si totu ce va remane sa fia in folosulu fondului Asociatiunei; Dlu. Lazaru Ioanescu ca avocatulu Asociat. si curatorulu masei propune, ca intielesulu testamentului sa fia esecutatu din partea directiunei cu atatu mai vertosu, ca fara de daunarea evidenta a Asoc., averea aceea nu va fi in stare a o administrá; vase destule pentru culesulu viiloru si punerea vinului nu suntu, acele aru trebui cumperate de acum ce aru casiana spese multe Asoc.; cas'a, de-si este in stare buna acum'a si asecurata in contra focului, va ave lipsa de reparatiuni, fruptulu vici acum frumosu, dar espusu multoru pericule pana la tempulu culesului, precum si multoru ingrigiri ce Asociatiunea nu le pote suportá scl. Obiectulu acest'a, de-si propunerea in principiu au fostu primita generalminte au datu ocaziune spre desbatere mai indelungata incatu pentru competintia intre directiunea Asociatiunei, si adunarea generala: in urma:

Determinatu: Propunerea cu pluralitatea voturilor e primita; Domnulu avocatulu Lazaru Ionescu, din partea directiunei asociatiunei ecte incredintiatu a serie in publicu promulgarea cumca: tota averea nemiscatore si adeca lasamentulu reposarului d. Iov'a Cresticiu, ore candu locuitoriu si Proprietariu in Siri'a, in care au lasatu de crede universalu asociatiunea nationala de Aradu, intrunita pentru promovirea culturai poporului romanu — este de vendutu, punendu-si conditionile cele mai favoritoare in folosulu asociatiunei erede. — D. Mironu Romanu din cauza, ca in obiectulu acest'a tine de competinte adunarea generala a asociatiunei, si-au datu votu separat alaturatu in scrisu la protocolu.

176. Precumu se scie, adunarea generala a asociatiunii trebuia sa fia tinuta in 1 Maiu a. c. directiunea asociatiunei in siediinta tinuta in 2/1, nr. pr. 249 din cauzele aduse acolo, au determinatu de a nu se pote tine in tempulu acel'a, enunciandu, cumca: terminulu se va defige de alta data. — De-si cauzele acele nici acumu nu suntu delatrate, dar de ore ce capetulu lor nu se pote prevedé, ca nu cum-va in privintia acest'a sa ne intardiamu de totu, s'au facutu propunerea de a a se determiná acumu tempulu tinerei adunarei generale. Obiectulu acest'a, incatu pentru tempu, au datu ocaziune spre desbatere mai indelungata, si in urma s'au:

Determinatu: Cu pluralitate de voturi tempulu adunarei generale a asociatiunei nationale pentru cultura poporului romanu e defipta pe 20 Iuniu (2 Iuliu) 1866 ce este de a fi publicatu in „Concordia“ neasteptandu-se autentificarea protocolului. — D. Lazaru Ionescu, din cauza ca tempulu determinatu nu-lu tine acomodu din punctulu de vedere nationale alu asociatiunei, si-a datu votulu separat alaturatu in scrisu la protocolu.

Mironu Romanu Dionisiu Pascuti.
pres. subs. notar. direct. „Conc.“

Sabiiu 24 Iuniu. Astadi amu fostu martori unei serbatori militaria celebrata in biseric'a gr. or. din suburbiulu Iosefinu. Celebrarea Stei liturgii o seversí Pré. on. Par. Prot. Ioann Pannovicu dimpreuna cu onor. Par. Capelanu de oste dela regimentulu e. r. de margine nr. 14. Sta Liturgia o ceti in limba serbesca on. Par. Capelanu de oste iara cantarile liturgice se esecutara iara in limba serbesca de corulu compusu din militarii suslaudatului regimentu.

Sub decursulu liturgiei se rosti și o predică de cătra susu mentiu-
natulu Capelanu.

Impregiurarea cea placuta ce ni au facutu acést'a serbare e-
ste spiritulu celu plin de pietate, manifestatu atātu in cantările
corului, cătu și in tñut'a piosiloru asistenti la stulu servitiu
Ddieescu.

Principatele române unite.

Din Bucuresci se telegraféza in tôte părțile lunei, ca
se punu in scena fapte inforatōre in Romani'a in contr'a jidaniloru.
Dupa cele ce aflāmu in diuarele de dincolo s'a și intemplatu in
Bucuresci o atare scena, carea in sa a fostu indreptata numai asu-
pr'a sinagogei dar nu și asupr'a individeloru, precum se facea mai asta
iarna cu jidani in tiér'a nemtiésca.

Trompet'a Carpatiloru scrie fōrte energicu in asta privintia și
arunca cu dreptu cuventu tōta vin'a escesului ce a erumtu asupr'a
guvernului, și majorității adunārei, care nu a grabitu a dá ascultare
vocei poporului și a scōte mai in graba articolulu celu fatalu
din constitutiune, și in fine chiaru și mesur'a prin care caută guvernulu
a finisci pre poporu e gresita ceea ce se pōte vedé din testulu pu-
blicatiunei guberniali chiaru.

Eata destulu din acésta publicatiune :

„Spre a curmá tōte intrigele și unektirile inamiciloru tierei,
guvernulu face cunoscutu ca inca din siedinti'a adunārei dela 15
„ale acestei'a, a declaratu oficiale, ca nici odata nu va primí sa
„se jicnésca nu numai drepturile, dara nici chiaru interesele Ro-
„māniloru in favōrea strainiloru in genere și in parte a Israe-
„litloru.

„In siedinti'a de astadi asemenea, guvernulu și majoritatea a-
„dunārei, au dechiaratu din nou ca a retrasu articolulu din con-
„stitutiune privitoriu la Israeliti care in spiritele unor'a provocase
„ōre care ingrijire.“

Aici iara intréba „Tromp. Carp.“ cu dreptu cuventu, cari
suntu inimicii tierei, dōra romāni 4000 din Bucuresci, séu cei
10 mii de preste Milcovu.

Cātu pentru scrupulilo umanitari ale guvernului și o parte a a-
dunārei dice „Trompet'a Carp.“ ca sa caute a nu fi mai umanitari
cá Boemenii, Moravienii, și Silesianii nici, cá Munichenii din capi-
tal'a artei, sciintiei și civilizatiunei germane, nici cá Würzburgesii
și locuitorii faimosului Narnberg, orasie din mijloculu civilizatiunei
germane cari s'a curátitu de „lepr'a ce distruge societatea omenésca“;
cu tōte aceste in sa Trompet'a regretéza și deplānge și
escesulu ce s'a intemplatu și speréza, ca in Romani'a nu va veni
lucuru cu jidani acolo, unde au venitu in luminat'a Germania. Totu
ce postesce Tromp. este cá guvernulu, corpurile legiuitōre și cor-
purile municipali aru trebui sa facă urmatōrele :

Guvernulu, in nici intr'unu ungiu alu tierei, sub nici
unu pretestu cu nici o conditiune, sa nu admita pe Evreu a con-
curá la intreprinderi publice : in ori ce intreprindere de natur'a
acést' s'aru dovedí ca unu evreu este asociatu cu unu crestinu,
evreulu sa nu pōta intentá procesu contr'a acestui'a pentru tova-
rasia scl.; sa oprésca cu deseversire intrarea jidaniloru in tiéra, fāra mi-
jloce de traiu; sa infintieze indata comisiunea pentru cercetarea
pasapórteloru strainiloru; sa ordōne cá diligintiele, pe drumulu care
lega capitalele mai cu séma, sa umble și Sambata cá in tōte ce-
lelalte dle; sa faca cá tōte tergurile, tōte balciurile (Iarmarocurile)
sa fia Sambat'a spre aprovizionare pentru Dumineca; sant'a Dumi-
neca sa fia respectata pe totu teritoriulu romānu : nimene sa nu
pōta deschide pravalia, vīndé séu lucrá la vedere in diu'a de sánt'a
Dumineca; jidani percunatu, islicatu, séu inhalatu sa nu se mai
véda pe nicairi in Romani'a; requisitiunile și contributiunile cum
și o recrutatiune analoga sa cada și peste jidani cum cade peste
Romāni, nu cá sa bagāmu jidani in armat'a nōstra, ci cá sa aduca
ajutōre armiei și sa lase soldatii mai liberi pentru esercitiulu arme-
loru; sa se inchida tōte povernele de spirturi, séu sa le isbésca
cu asiá imposite incātu sa se inchida ele de sine-le.

Municipalitatea, pentru salubritate publica, sa nu
permita a locui mai multu de 4 individe intr'o camera sa nu per-
mita macelarie, brutarie, cárcime, pentru crestini in mānele jida-
niloru; sa nu permita comerciulu de māruri pe ulitie, nici pe pi-
eele publice; sa nu permita cá in curtile bisericeloru sa locu-
iésca jidani.

Corpurile legiuitōre, sa scōta totu ceea ce va fi
speciale pentru Jidani in codicicii, legiurile și constitutiunea nōstra,
pentru ca la noi justiti'a politienésca, cá și justiti'a tribunaliloru, se
da de o potriiva tutor'a cari o ceru séu au nevoia de dens'a, și nu
este de locu trebuintia cá sa se specifice mesuri pentru Jidani in
parte.

Unu singuru articulu in constitutiunea nōstra este destulu spre
regularea cestiunei, precum o numescu de cătu-va tempu, a Evre-
iloru : Numai crestinii de ori-ce ritu potu, prin indeplinirea re-
guleloru prescise, sa cumpere și sa possedeze imobili in statulu
romānu și sa se bucure de drepturi municipali și politice prin in-
deplinirea reguleloru prescise.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

Acestea facendu-se aru fi cea mai mare asigurare pentru E-
vrei in Romani'a.

Apelu.

Fiinduca dlu ministru de resbelu prin Monitoriulu Oficiale
dela 11 Iuniu face unu apelu cătra femeile romāne cá sa vina in
ajutoriu cu scama etc.

Subsemnat'a, care amu luat parte cu surorile de caritate in
strălucit'a câmpia a Crimeei, in mijloculu glōntieloru și aghintele-
loru in mijloculu epidemieloru in câmpanie și in spitalu, mi-amu
indeplinitu misiunea ce mi-amu impusu contra tutoru periculeloru.

Sum fericitá astadi, ca acésta esperientia imi pōte servi spre
folosulu fratiloru mei romāni, și facu apelu la femeile romāne și
mai cu deosebire la maicele călugariie, cari voru sa se devoteze
la acestu servitiu, sa vina la d-na Mart'a Vlascianu croitorésa en-
glesa, vis-a-vis de Otelulu de Londr'a Nr. 15, Joe'a și Duminec'a
dela 12 óre pâna la 4, sa ne intielegemu asupr'a lucruriloru tre-
buinciose, și fimu gat'a a plecá indata candu sängele fratiloru no-
stri romāni va incepe a curge.

Surorile de caritate romāne voru purtá costumulu negru fōr-
te simplu, siurtiu albu cu posunari, impropositur'a capului albu
nationale.

Elen'a Lazarésca.

Varietăți.

** (Oficieri romāni.) Cadiuti morti séu raniti pre
câmpulu bataliei; afara de G. Popu, gasimu in consemnatiunea
oficiōsa, mortu : C. Suciă, locot. prim. in leg. de pedestri M.
Duce de Baden nr. 50; greu ranitu : F. Vladu (?) capitanu totu
in acea leg. in garnis. la Veron'a, și in corpulu alu 5. — Greu ra-
nitu Ioanne Balaciū, colonelulu prefectu leg a 8 de pedestri
granitieri, la Peschier'a; usioru raniti : locot. A. Procopu, T.
Fall'a, Ant. Parvulescu, din leg. ped. nr. 36. in divisiune
de reserva, (la Custoz'a). Usioru raniti : C. Barbu, leg. ped.
nr. 17 totu la Custoz'a. — Raniti la óstea nordica : Georgiu
Andreiu, Ioann Urechiatu, amendoi capitanu in leg. ped.
bar. Keller, nr. 41. (la Iosephstadt). „Conc.“

Escriere de concursu.

Prin acést'a se publica tuturoru invetiatoriloru și preparandiloru,
cumca pe statiunea invetiatorésca romāna din Szt. Miclousiu mare,
indiestrata cu veniturile anuale de 336 fl. v. a., 2 jug. de livada,
1/2 jug. de gradina, 40 chible de grāu, 12 chible de cucuruзу, 25
pf. de sare, 12 pf. de lumini, 5 stāngeni de lemne, și cortelu li-
beru, se deschide concursulu pelānga terminulu dela intái'a publi-
catiune de patru septemani, pānacandu doritorii de a cuprinde a-
cestu postu, suntu avisati a substerne Consistoriulu diecesanu re-
cursurile sale cuviinciosu timbrate și provadiute cu estrasulu de
botezu, cu adevrintiele despre sciintiele absolute, despre servitiulu
de pâna aci, și despre purtarea s'a morala și politica.

Din siedinti'a consist. scolara in Timisióra in 7 Aprile 1866.
Dreptu maritoriulu Consist. Temisianu.

Preturile de piatia

din Sabiiu, Vineri in 24 Iuniu (6 Iuliu) 1866.

	fl.	xr.
Grāulu de frunte, galét'a nemtiésca (Metzen)*	4	40
„ „ mijlocu „	4	13
„ „ cōda „	2	87
Secara de frunte galét'a nemtiésca (Metzen) *	—	—
„ de mijlocu „	3	20
„ de cōda „	—	—
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *	1	47
„ „ mijlocu „	1	40
„ „ cōda „	1	33
Cucuruзуlu galét'a nemt. (Metzen) *	3	20

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Nr. 17—4

De Limbriku Kordelatu (Verm. mittelw.)
Vindecá fără dureresi, pericolu in 2 ore Dr. Bloch
in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusiri se
daū prin scrisori francoate. — Medicamente ku
modulū intrebuintari se trimite ku postă.

Burs'a de Vienn'a.

Din 25 Iuniu (7 Iuliu) 1866.

Metalicele 5%	55 75	Actiile de creditu	135 90
Imprumutulu nat. 5%	59 75	Argintulu	125 50
Actiile de banca	677	Galbinulu	6 22

Editur'a și tipariulu tipograficii archidiecesane.